

שול־ביבליאטעק

№ 10

א. ראובני

קינדער

פארלאג
„קולטור־ליגע"
ווארשע.

שול-ביבליאטעק

№ 10

א. ראובני

קינדער

פאַרלאַג
„קולטור-ליגע"
וואַרשע.

פאַרקירצט פאַר קינדער
פון
דער דערציילונג
„נחות“

געדרוקט אין 4000 עקז.
מאַרטש 1921.

געזעצט בײַ י. הענדלער, לאַנגע 26. געדרוקט „אָשוויאָטאַ“, טלאָמאַצקע 4.

„Kinder“,—A. Reuveni
Wyd. „KULTUR-LIGE“ Warszawa 1921 r.

Druk. „Oświata“, Warszawa, Tłomackie 4, tel. 236-02.

קינדער.

א.

אין פעלד.

ס'איז אַזייגער צוויי נאָך האַלבן טאָג. די זון האָט זיך שוין אַ ביסל אַראָפּגערוקט פון מיטן הימל, נאָר ס'איז נאָך שטאַרק הייס. די קינדער האָבן זיך פאַרקליבן אין גראָז און מע זעט זיי ניט אַרויס. פון וועג זעט מען נאָר אַ לאַנג, ברייט, אומרויִק פעלד. דאָס גראָז איז אויסגעוואַקסן הויך און געדיכט. גיך ווערט מען עס שניידן און צונויפלייגן אין סטויגן — אָנגרייטן פאַר די בהמות היי אויף ווינטער.

ס'איז ענדע יולי. קיין רעגנס זיינען שוין לאַנג ניט געגאַנגען. די ערד איז טרוקן און אויפגעקנייטשט. דאָס גראָז איז געוואָרן געלבלעך. אַ לייכט ווינטעלע בלאָזט איבערן פעלד, גרין=געלבלעכע כוואַליעס הויבן זיך און פאַלן אַראָפּ — עס הוידעט זיך און טאַנצט דער גאַנצער אויבערפלאַך פון פעלד. די כוואַליעס יאָגן זיך איינע נאָך דער אַנדערער. ווייט=ווייט לויפן זיי אַוועק אַהין, וווּ ס'לאָזן זיך אַראָפּ די בלויע הימלען און גיסן זיך צונויף מיט די עקן פון דער ערד. דאָרטן בלייבן זיי ליגן און וואַרטן אויף אַ צוריק=ווינט...

דאָס גראָז שאָקלט זיך און ציט זיך נאָך זיי, און באַגלייט זיי אין זייער לויף, מיט אַ רופנדיק ברומען, מיט אַ פריילעך־פייפנדיק גערויש...

די קינדער ליגן אויף די רוקנס און קוקן אַרויף. דאָס גראָז איז שמעקנדיק און זאַפטיק. אַרום זיי איז עס באַזונדער גרויס און געדיכט. עס הויבן זיך, ווי אַ וואַלד, פעטע, אָדער־דיקע, טונקל־גרינע שטאַנגען. גלייך איבער זייערע פּנימער הענגט אַ קליינער, גלאַנציקער הימל־פלעק. די זון זעט מען ניט, זי איז פאַרשטעלט פון די הויכע גראָזן, נאָר עס פילט זיך, אַז זי איז דאָ דערביי. דער הימל־פלעק בלישטשעט ניט־צו־דערליידן העל, ס'טוען וויי די אויגן צו קוקן.

מישקע קערט זיך איבער מיטן רוקן אַרויף און שטעקט אריין דאָס הייסע פּנים אין דאָס קילע, איינגעקוועטשטע גראָז. אַ רגע איז גאָר פינסטער — ער זעט קיין זאַך ניט. דערנאָך קלאָרט זיך אויס. אין דער טונקלקייט, וואָס אונטערן גראָז, באַמערקט ער אַ סך מאָדנע זאַכן.

אַ מורעשקעלע איז אַרויפגעקראָכן אויפן שפּיץ פון אַ דין גראָז־שטענגל. זי איז אין פאַרלעגנקייט, זי ווייסט ניט, ווו ווייטער צו גיין. זי פויזעט אַרויף און אַראָפּ, אַרויף און אַראָפּ.

מישקע רייסט אָפּ דאָס צווייגל פונם גרעזל און לייגט עס אויף דער ערד. איצט וועט עס געפינען דעם וועג אַהיים! נאָר דאָס מוראַשקעלע לויפט צוריק צום גרעזל און קריכט אַרויף אויף אַן אַנדער צווייגל. מישקע לאַכט פריי־לעך. מסתמא שפּילט עס זיך. ער האָט אויך ליב צו קלע־טערן אויף אַ בוים...

באַלד זעט ער אַ שפּין — אַ גרויסן, האָריקן, שרעקלעכן שפּין, מיט אַ סך לאַנגע, האָריקע, אויסגעבויגענע פיסלעך,

וואָס שטעקן אַרום אים פון אַלע זייטן, מיט אַ גוף, וואָס איז קורץ און קיילעכדיק, ווי אַ ניסל. מישקע קוקט אויף אים מיט מורא.

— אַ שפין! אַ שפין!... אָט איז ער! — שרייט ער צו די איבעריקע צוויי. סיאָמקע און מאַרוסיע רוקן זיך גע־שווינט צו צו אים. אַצינד זיינען אַלע דריי קעפּ צוזאַמען: דער העל־ווייסער קאָפּ איז מאַרוסיעס, דער לייכט־טונקע־

לער — סיאָמקעס, דער טיף־שוואַרצער, וואָס שטעקט אינמיטן, געהערט מישקען

— צעקוועטש! גיכער... צעקוועטש! הרגע אים, — שרייען אויפגערעגט אַלע דריי. נאָר זיי האָבן מורא צו טאָן דאָס מיט די הוילע הענט. סיאָמקע, וואָס איז שוין אַלט עלף יאָר — מיט צוויי יאָר עלטער פון מישקען — געפינט דער ערשטער אַ מיטל. ער שטעקט אַריין טיפער די האַנט אינם אַרבל פון זיין העל־בלוי, געפלעקט, אוקראַיִניש העמדל, וויקלט זיך אָן דעם אַרבל אויפן פויסט און צעקוועטשט דעם שפּין. פון דעם בריאהלע, וואָס איז נאָר וואָס אַרומגעלאָפן, פול מיט לעבן און באַוועגונג, ווערט אַן אומבאַוועגלעכער ברוין־רויטער קויטיקער פלעק. נאָר צוויי גאַנץ־געבליבענע פיסלעך שטרעקן זיך נאָך אויס און ציִען זיך צונויף און צאַפּלען זיך מיט אַ שוידער.

— אַ־האַ! וואַרפט נאָך אַלץ מיט די פיסלעך? — רופט אויס סיאָמקע.

זיינע אויגן גלאַנצן פון גרויזאַמער אויפרעגונג. ער גיט נאָך־אַמאָל אַ קוועטש מיטן אַרבל און צערייבט די צוויי ציטערנדיקע פיסלעך.

— אַ פּאַסקודסטווע! — זאָגט מאַרוסיע און רוקט זיך אָפּ.

— ער בייסט זיך טאַקע! — פרעגט מישקע, מיינענדיק דעם שפּין. — ס'איז אמת, אַז מ'שטאַרבט פון דעם... אַז ער גיט אַ ביס?

— זיי זיינען פאַרשאָלטענע, — זאָגט סיאָמקע.—זיי האָבן געטראָגן פייער צום בית־המקדש... יעדערער דאַרף זיי הרגענען.

מישקען איז באַקאַנט די מעשה. ער וויל וויסן אַן אַנדער זאַך.

— שוין לאַנג איז דאָס געווען? און ער איז גאָר פאַר־בּרענט געוואָרן? גאָרנישט ניט געבּליבּן?

— גאָרנישט, — זאָגט סיאָמקע אַנטשלאָסן.

— איך פאַרשטיי ניט! — רופט אויס מאַרוסיע באַליי־דיקט, — וואָס האָט איר זיך צערעדט אין אייער לשון! איך וועל גאָר אַוועקגיין!

— גיי! ווער האַלט דיך? — זאָגט סיאָמקע גלייכגילטיק.

— בּאַלד וועל איך זיך בּיי דיר אָנפרעגן!

— גיי, מאַרוסקאַ, אַהיים, פאָלג מיך. מ'וואַשט דאָך בּיי איך היינט די גרעט. דער טאַטע וועט נעמען אַ רימען: — „אַ'נו, קום אַהער, ווּ בּיסטו דאָס פאַרפאַלן געוואָרן אויף אַ גאַנצן טאָג?" — אַי, וועט ער דיר אַריינשיטן!... כּי־כּי־כּי... סיאָמקע לאַכט, קוויטשענדיק פון פאַרגעניגן.

— שווייג, טייוול! הינטיש קינד! פריִער וועל איך דיר דיין לאַנגע נאָז אַראָפּדרייען, וועסטו בּלייבּן אַזוי... אָן אַ נאָז...

זיי קריגן זיך צווישן זיך שטענדיק און ס'מאַכט זיך, אַז זיי צעשלאָגן זיך.

סיאָמקען פּאַרדריסט, וואָס זי וויל אים אין קיין אַך ניט נאָכגעבּן. אין אַלץ האַלט זי זיך פאַר זיינס אַ גלייכן. זי האָט דינע פלינקע פיס, וואָס שטייען ניט אָפּ פון זיינע אין לויפן, און לאַנגע שטאַרקע הענט, פאַר וועלכע ער האָט אַ בּיסל דרך־ארץ. זי איז אינגאַנצן דאַר, הויך און בּיינערדיק. און כאָטש זי איז אין איינע יאָרן מיט סיאָמקען, איז זי העכער פון אים אַוודאי אויף אַ האַלבּן קאָפּ.

מאַרוסיע גיט זיך אַ הויבּ־אויף און שפּאַרט זיך אָן אויף די עלנבּויגנס. איר פּנים איז רויט און צעהיצט. זי איז זיך גרייט צו שלאָגן. מישקע איז אויך זייער אויפגערעגט. ער

פּילט, אַז באַלד וועט ער זיך וואַרפן אויף עמעצן, נאָר ער ווייסט נישט קלאָר — אויף וועמען. סיאָמקע איז דאָך זיין חבר, און סיאָמקע איז דאָך אַ ייִד, און זי איז אַ גויע. אָבער זי איז דאָך אַזאַ גוטע!... ער האָט זיך מיט איר קיינמאָל נישט געקריגט. און אַמאָל האָט זי זיך פאַר אים איינגע־שטעלט, ווען אַ גרויסער שייגעץ האָט אים געשלאָגן... נאָר וואָס זאָל ער פאָרט טאָן, ווען זיי ביידע ווילן זיך צונויפ־טשעפּען? מוז ער דאָך אויך...

— נו, דראָנג! — ווענדט זיך סיאָמקע צו זיין קעגנערין.

פונם וועג הערט זיך פּלוצים אַ שווער סקריפּען פון רעדער. סיאָמקע, וואָס האָט זיך שוין אָנגעשפּיגן אויף די הענט און איז געשטאַנען נאָר גרייט צו דער מלחמה, דרייט זיך תּיכּף אויס מיטן פּנים צום וועג. צוויי דרעמלענדיקע אָקסן שלעפּן פּאַמעלעך אַ וואָגן מיט האָלץ. אויבן, אויפן האָלץ, זיצט אַן אַלטער פּויער אין אַ פוטערן היטל. זיין פּנים איז געל און פאַרצויגן מיט קנייטשן, צום געגזשלטן קין לאָזן זיך אַראָפּ, ווי צוויי גרויע נאָדלען, זיינע שפּיציקע וואָנסן, דער קאָפּ שאָקלט זיך אַהין און אַהער, און פון מויל שטעקט אַרויס אַ געלער, ליימענער ציבעק.

סיאָמקע צעלאַכט זיך פּלוצים:

— אַלע שלאָפן... זעט, דער וואָגן שטופּט די אָקסן! די אַנדערע צוויי קוקן אויך אין יענער זייט.

— ביסט אַ ליגנער, — זאָגט מאַרוסיע. — די אָקסן שלעפּן דעם וואָגן.

נאָר סיאָמקען געפעלט זיין געדאַנק אַלץ מער. ער פאַר־לירט דעם חשק צו קריגן זיך.

— נאַר! זעסט ניט, אַז די אָקסן שלאָפן? ווען דער וואָגן זאָל ניט אונטערשטופּן, וואָלטן זיי זיך גאָר אָפּגעשטעלט. כאַ־כאַ־כאַ...

באדן זיך!

די קינדער באַגלייטן מיט די אויגן דעם וואָגן האָלץ, וואָס ציט זיך און שוואַרצט זיך און גייט אַוועק אין דער ווייטקייט, און לאַכן פריי און הילכיק.

— איצטער וואָס? — פרעגט מישקע.

אַ ווײַלע קוקן זיי אָן איינס דאָס אַנדערע מיט גלאַנצנדיקע אויגן און שמייכלען! באמת, צו וואָס נעמט מען זיך נאָר סיאָמקע געפינט באַלד אַן עסק.

— באָדן זיך!

זיי זיינען מסכים.

— נו, ווער גיכער!

— זיי יאָגן זיך. סיאָמקע און מאַרוסיע לויפן גלייך געשווינט. מישקע שטייט אָפּ אויף עטלעכע טריט, אָבער ער גיט זיך ניט אונטער. אַ פאַרשוויצטער און בלייכער פאַר מידקייט, שווער טופּענדיק מיט די קליינע פיסלעך, האַלט ער זיי נאָך פון הינטן, לויפט די גאַנצע צייט, וואָס זיי לויפן, און שטעלט זיך אָפּ, נאָר ווען זיי שטעלן זיך אָפּ.

— אַ ווױלער בחור, מישקע! — מונטערט אים מאַרוסיע. — אָט אַזוי... לויף! וועסט זיין אַ גוטער לויפער!

און מישקע איז איר דאַנקבאַר פאַר די ווערטער.

דאָס טייכל איז שמאָל, אָבער טיף און שטראָמיק. פון דער זייט איז דער ברעג אַ הויכער און אַן אָפּגעריסענער און געדיכט באַוואַקסן מיט ווערבע־ביימער. דער אַנדערער ברעג איז אַ פלאַכער און אַ זומפּיקער. דאָרטן ציט זיך אַ גאַנץ פעלד פון גלייכע, דינע, מיט גרויע קאָרעס אַרומגעוויקלטע שטעקעלעך — טשערעטן־שטאַנגען.

מאַרוסיע גייט אַוועק אָן אַ זייט און פאַרשווינדט צווישן די ביימער.

סיאָמקע שטעלט זיך אויף זיין געליבטן אָרט — אַ שאַר-פער ראַנד, וואָס טרעט אַרויס איבערן וואַסער אַ פוס זיבן די הויך. מישקע ווייסט, אַז באַלד וועט ער זיך אַ רוק טאָן צוריק אויף אַ דריי-פיר טריט, וועט זיך פאַנאַנדעריאָגן און געבן אַ שפרונג אַריין אין טייך. בעתן פליִען האַלט ער זיך תמיד שטייענדיק, די פיס אַראָפּ, די הענט צוגעדריקט אונ-טערן בויך. אין דערלופטן מאַכט ער אַ האַלב קיילעכדיקע ליניע, ווי אַ רעגנבויגן, און גיט זיך באַלד אַ כליופּע אין וואַסער אַריין. אַ רגע נאָך דעם זעט מען אים ניט אַרויס. נאָר מישקע הויבט ניט אָן מורא צו האָבן. ער ווייסט גאַנץ גוט, אַז סיאָמקע וועט ניט דערטרונקען ווערן. און באמת, אין מיטן טייך באַווייזט זיך תיכּף אַ שוואַרץ קייקל. עס וואַרפט זיך און טרייסלט זיך אָפּ, און שפּייט זיך אין אַלע זייטן. דערנאָך הערט זיך אַ פריילעכער, קלינגענדיקער אויס-רוף פון נצחון:

— נו, האָסט געזען!

מישקע קאָן אויך שווימען, אָבער ער דערוועגט זיך ניט צו שפרינגען פון אַזאַ הויך ווי סיאָמקע. נאָר אַז ער איז שוין אין וואַסער, פילט ער זיך פונקט אַזוי פריי, ווי זיין חבר. זיי שווימען איבערן טייכל הין און צוריק, זיי שווימען אַוועק ווייט אַראָפּ דעם שטראָם. אַז זיי ווילן שווימען גיך גייען זיי קלאַפּטער, וואַרפן מיט די הענט שטאַרק און לייכט, ניט פאַנאַנדערשפּריצנדיק קיין וואַסער. אַז זיי ווערן מיד, קערן זיי זיך איבער אויף די רוקנס, לאָזן רויִק די הענט און שטופּן זיך פּאַמעלעך מיט די פיס. מאַרוסיע שווימט אויך מיט זיי — נאָר זי האַלט זיך די גאַנצע צייט עטוואָס אָן אַ זייט.

צוריק, קעגן שטראָם, איז זייער שווער צו שווימען. געוויינטלעך קריכן זיי אַרויס אויפן ברעג און לויפן ביזן אָרט, ווו זיי האָבן געלאָזט די קליידער.

נעבן די קליידער רוען זיי זיך אָפּ. זיי ליגן אויף דער זון און טרוקענען זיך און קוקן אין הימל אריין און לאַכן פון פאַרגעניגן...

— איצטער וועלן מיר גיין רייסן עפּל, — באַשליסט סיאָמקע אַ ווייליע שפּעטער.

— מאַרוסקאַ! — שרייט ער הויך, — מיר שווימען אויף יענער זייט מיט די ז-א-כ-ן!

יעדער איינער דרייט צונויף זיינע בגדים אין אַ קליין שטייף בינטל און לאָזט זיך אין וואַסער אַריין. זיי שווימען אויפן רוקן און האַלטן צו מיט איין האַנט דאָס בינטל, וואָס ליגט אויף דער ברוסט. אַזוי שווימען זיי אַריבער דאָס טייכל, און די בגדים זייערע בלייבן כמעט ווי ניט פאַרנעצט. אויף דער אַנדערער זייט דאַרפן זיי צוערשט דורכגיין דאָס טשע-רעטן-פעלד. דאָס איז ניט קיין גרינג שטיקל אַרבעט. דער באָדן איז נאַס און בלאָטיק, אויף טריט און שריט טרעפט מען אָן מיטן פוס אין אַ וואַסער-גרוב, אָדער אויף אַ צעבראָ-כענעם, שטעכעדיקן שטאַנג פון אַ טשערעט, אָדער אויף אַ שאַרפן וואָרצל, נאָר זייערע קליינע דאַרע פיסלעך זיינען האַרט און שוואַרץ פון בלאָטע, ווי פאַרבאַקן, און האָבן ניט קיין מורא פאַר קיינע שוועריקייטן — זיי לויפן דאָך אום שטענדיק באָרוועסערהייט.

נאָכן פעלד שניידן זיי דורך אַ וועלדל פון יונגע דעמבן. דאָס וועלדל איז שיטער. דורך די ביימער זעען זיך עטלעכע ווייס-געקאַלכטע, ציכטיקע הייזלעך און גרויסע פרוכט-גער-טנער, ארומגעצוימט מיט פּלויטן, געפלאָכטענע פון דינע

צווייגן. די הייזער און גערטענער געהערן צו עטלעכע רייכע בעלי־בתּים פון זייער דאָרף — פון דאַנילאָווקע. די הייזער פאַרדינגט מען באַאַמטע און אַנדערע פריצים פון שטאָט פאַר זומער־וווינונגען, און די גערטענער אַרענדירן סוחרים, וואָס האַנדלען מיט פרוכטן.

— צו וועמען גייען מיר?

— צו קולטיגינען.

דאָס איז קלאָר, אַז צו אים.

ג.

נאָך עפּל.

קולטיגינס גאָרטן איז דער גרעסטער פון אַלע אַרום. דאָרטן וואַקסן די בעסטע עפּל, באַרן און פלוימען. און דער וועכטער ביי אים איז אַן אַלטער, אַ זיבעציק־יאָריקער ניקאָלייעווער סאָלדאַט אָן ציין, מיט רויטע טרערעדיקע אויגן. קולטיגין איז צו קאַרג צו האַלטן אַ יונגן און טייערן וועכטער. אין דאָרף האָבן אים אַלע פיינט, דעם אַלטן קולטיגינען. ער איז אַ פרעמדער — אַ געוועזענער לערער פון אַ גימנאַזיע, — אַ יאָר פינף, ניט מער, ווי ער האָט געקויפט דעם גאָרטן און אַ הויז אין דאַנילאָווקע און איז געוואָרן אַ שטענדיקער איינוווינער אין דאָרף. פונדעסטוועגן האָט מען אויך מורא פאַר אים — ער איז קלאָר אין די געזעצן, ער האָט ליב צו פירן פּראָצעסן, און ער האָט באַקאַנטשאַפט צווישן די רעגירונגס־באַאַמטע אין שטאָט.

— נו, איר ווייסט דאָך, ווי אַזוי, — זאָגט סיאָמקע. — טאָמער וואָס—לאָזט איר זיך גלייך צום בריקל, אַפּערטל ווערסט

נידעריקער, און לויפט אַריבער אויף דער רעכטער זייט. איך וועל אייך שוין אָניאָגן.

דער גאָרטן הויבט זיך אָן ניט ווייט פונם וועלדל. די קינדער גייען פאָרזיכטיק אַרום דעם פלויט.

פון צייט צו צייט שטעלט זיך ווער עס איז פון זיי אָפּ און קוקט אַריין אינעווייניק דורך אַ שפּעלטל. דעם וועכטער זעט מען עפּעס ניט. זיי זוכן ווייטער. סוף-כל-סוף באַמערקט אים מאַרוסיע. ער זיצט אויפן שוועל פון זיין נידעריק, פון ברע־טער צונויפגעשלאָגן קעמערל און טרינקט טיי.

— נו, גייט! — זאָגט סיאָמקע שטיל.

ער גנבעט זיך צום הינטערשטן טייל פונם גאָרטן. אין איין רגע איז ער אויפן פלויט, און באַלד לאָזט ער זיך אַראָפּ אינעווייניק, אָן אַ שאָרך, פלינק און גרינג, ווי אַ קאַץ. מיש־קע און מאַרוסיע גייען צום טויער. דאָס מיידל בלייבט פון דרויסן, טאָמער וועט זי באַמערקן עפּעס אַ סכנה, וועט זי אַ פייף טאָן — אַ דינעם, שאַרפן וואָרנונגס-פייף. מישקע עפנט ברייט דעם טויער און מאַכט עטלעכע שפּאַן אין גאָרטן אַריין. דעם טויער פאַרמאַכט ער ניט צוריק — ער דאַרף זיך לאָזן אַ פרייען וועג אויף אָפּטרעטן אין פאַל פון נויט. דאָס קאַמערל פונם וועכטער שטייט ניט ווייט פונם אַריינגאַנג. דער אַלטער זיצט אויפן שוועל. נעבן אים, אויף אַ קלאָץ, שטייט אַ גלאָז טיי. ער נעמט אַ שטיקל צוקער און לאָזט עס אַראָפּ פאָרזיכטיק אין דעם טיי אַריין, דערנאָך מישט ער און בלאָזט מיט אַ דין, גלאַט-אַרומגעשניצט שטעקעלע.

— וואָס דאַרפסטו דאָ? — בורטשעט ער בייז, אַז ער באַמערקט מישקען — דעם טויער פאַרמאַך... און טראָג זיך אָפּ!... שרץ!

— זיידעניו, פאַרקויפסט עפּל, באַרן?

— גיי! גיי! איך וועל דיר געבן אַ פּאַרקויף!... דאָ פּאַרקויפט מען ניט — אין דאָרף!

— איך וויל שוין... פּאַרקויף מיר אַ ביסל!

— האָסטו קאָפּיקעס? — פרעגט דער אַלטער שטיל און קוקט זיך אַרום מיט פּחד.

— פאַר דריי קאָפּיקעס גיב מיר.

— ווייז אַהער דאָס געלט.

מישקע זוכט די קאָפּיקעס, אַ מינוט פינף טאַפּט ער זיך פלייסיק אין די קעשענעס, אין די אַרבל, הינטערן בוזים, אין היטל.

פאַר דער צייט וועט סיאָמקע דאָרטן אַ סך אויפטאָן!

— נו, נעם דעם וועג! — דער אַלטער איז ווידער בייז.

— גיב די עפּל! כ׳וועל דיר שפּעטער ברענגען, כ׳האָב פאַרגעסן אין דערהיים די דריי קאָפּיקעס.

— אַרויס!... אַוועק, זאָג איך דיר...

— ווילסט נישט?

— אַוועק, ממזר דו איינער!

— און פאַרוואָס האָסטו צוין פאַרקויפט?

— וועלכע ציין? — פאַרשטייט ניט דער וועכטער.

— דיינע... דו אַלטער כלב... אָן ציין...

דער ניקאָלייעווער סאָלדאַט שפּרינגט אויף, ווי פון אַ ביס, און וואַרפט זיך צו מישקען.

— דעם קאָפּ וועל איך דיר אַראָפּרייסן פאַר אַזעלכע ווערטער, — כריפּעט ער, און זיין פנים ווערט אָנגעלאָפן מיט בלוט.

נאָר מישקע פליט, פייל אויסן בויגן, פון גאָרטן אַרויס. דער אַלטער קוקט זיך אַרום. פונם ייִנגל איז שוין קיין זכר ניטאָ. אַזוי ווי שדים וואָלטן אים צוגעכאַפּט. ער פאַרהאַקט דעם טויער מיט הארץ און גייט צוריק צו זיין אָפּגעקילטן טיי. ער מישט ווידער אין גלאָז מיטן אַרומגעשניצטן שטעקעלע און בורטשעט:

— וואַרט אויס... כ׳וועל דיר שוין אַמאָל צודינען... חזרשער פּיסק דיינער... וועסט מיך האָבן צו געדענקען...

— זיידעניו... גיסטו די עפּל, זיידעניו?

דער אַלטער גיט זיך האַסטיק אַ הויב אויף און — קערט

איבער די גלאָז טיי אויפן קלאָץ. ער איז צעטומלט, ער האָט ניט באַמערקט, ווי זיין פיינט האָט צוריק געעפנט דעם טויער און אַריינגעגנבעט זיך אין זיין מלוכה. מישקע שטייט אָנגע־שטרענגט, גרייט אויף אַנטלויפן. דער אַלטער זעצט זיך רויִק אַנידער צוריק אויף דער שוועל און גיסט זיך אָן פון קענדל, וואָס שטייט דערביי, אַן אַנדער גלאָז טיי. ער פרוּווט זיך גיין מיט אַ נייעם גאַנג.

מישקע קייכט פון געלעכטער.

— כאַ־כאַ־כאַ... אויסגעגאָסן דעם טיי... אַלטער תּרח!... ליימענע הענט!...

דער וועכטער שוויגט. מיט ציטערנדיקע ליפּן גיט ער אַ זופּ דעם טיי און שטעלט אַוועק די גלאָז צוריק אויפן קלאָץ. מישקען פאַרדריסט זיין גלייכגילטיקייט, ער גייט צו נענטער און בויגט זיך־צו צו דער ערד, כּמעט ווי ער זעצט זיך. דאָס איז דער העכסטער גראַד פון פאַראַכטונג, וואָס ער זאָגט אַרויסצוּווייזן דעם אַלטן וועכטער.

— אַלטער תּרח, בעזים־באָרד!...

פּלוצים, אָן ווערטער, גיט זיך צו אים אַ ריס דער אַל־טער. זיין אַלט, שפּרינגענדיק פּנים איז שרעקלעך, די אויגן פלאַמען פון אונטער די געדיכטע, גרויע ברעמען, די גרוי־געלבלעכע באָרד האָט זיך צונויפגעשלאָגן אין איין שטיק און פאַרקראָכן אין דער זייט. ביי מישקען האָט זיך עפּעס ווי אָפּגעריסן אין האַרצן. ער וויל לויפן, ער ווייסט, אַז ער מוז לויפן — און קאָן ניט. פאַר שרעק נעמט עס ביי אים אָפּ די פיס. ער שטייט שטיל, אָן לשון און אָן באַוועגונג. אַזוי לויפט איבער אַ לאַנגע שוידערלעכע רגע.

— אַ! — לאָזט ער אַרויס פּלוצים אַ קורצן, שניידנדיקן אויסגעשריי.

און באַלד גיט ער אַן אומגעלומפּערטן שפּרונג, רייסט זיך אַרויס פון גאָרטן און פליט אָן אַ קאָפּ, באַהערשט פון אַ בלינדן משוגענעם שרעק־געפיל. ער לויפט אָן אַ וועג, דאָס האַרץ קלאַפּט אין אים, ווי אַ שטיינדל אין אַ ליידיקער פּושקע, די פיס בויגן זיך אונטער — אָ, דער וועכטער יאָגט אים אָן! באַלד וועט ער אויסשטרעקן זיינע לאַנגע הענט, אַרויפלייגן אים אויף די פּלייצעס זיינע שטעכעדיקע, ביינערדיקע פינגער — דאַן, ווייסט ער, וועט ער פאַלן און שטאַרבן אויפן אָרט...

— מישקע, שטיי! מישק־ע! — הערט ער אַ קול, אים דאַכט זיך, אַז דאָס איז מאַרוסיעס קול.

מער האָט ער ניט קיין כּוח צו לויפן!

— מישקע, שטיי! קיינער יאָגט דיך ניט נאָך! — און מאַרוסיע כאַפּט אים אָן פון הינטן פאַרן העמדל.

מישקע פאַלט אַנידער, ווי פון אַ קלאַפּ איבערן קאָפּ. נאָר באַלד גיט ער זיך אַ הויב אויף, שטעלט זיך אויף די קני און קוקט אויף איר מיט ווילדע, צעטומלטע אויגן. מאַרוסיע זעצט זיך נעבן אים. זיין אויסזען שרעקט זי, עפּעס פאַרקלעמט איר דאָס האַרץ. זי קוקט אויף אים מיט רחמנות — ער איז דאָך אַזוי קליין, אומבאַהאָלפן, און זי — אַזאַ גרויסע און אַזאַ שטאַרקע!

— מישאַ, מישענקאַ... וואָס איז דיר?

— מאַרוס־קאַ... — ער פאַרשטייט נאָר, אַז זי איז נעבן אים. קיין סכּנה, הייסט דאָס, איז ניטאָ.

זי בויגט צו זיין שוואַרץ קעפּל, לייגט עס צו זיך אויף די קני, און אַזוי ליגט ער אַ קורצע ווײַלע איינגעשפּאַרט מיטן פּנים אין אירע קני, און וויינט. פּלוצים באַרויִקט ער זיך.

— ווו איז ער... דער אַלטער? פרעגט ער שטיל.

— ער איז ניטאָ, מישענקאַ... האָב ניט מורא... ער איז געבליבן אין גאָרטן.

זיי זיצן ביידע און שווייגן. דערנאָך גיט זי אַ געשריי:

— קום לויפן ביזן בריקל!

זיי גיבן זיך ביידע אַ יאָג. היינטיקס מאָל ווילֿ זי אים נישט איבעריאָגן. זיי דערגרייכן דעם אָרט אין איין צייט. מישקע שפּרינגט אַרויס אויף אַ שפּאַן ווייטער און שרייט אויפגערעגט:

— איך בין דער ערשטער!

מאַרוסיע שמייכלט. זאָל זיין, ער איז דער ערשטער. זי ווילֿ זיך ניט קריגן מיט אים.

אויף יענער זייט טייך שטעלן זיי זיך אָפּ, וואַרטנדיק אויף סיאָמקען. ער קומט ערשט אין אַ פערטל שעה אַרום.

— וואָס האָט זיך דאָרטן געטראָפן מיט אייך? — פרעגט ער און, ניט וואַרטנדיק אויף קיין ענטפער, קלאַפּט ער זיך מיט די הענט איבער דער ברוסט און זאָגט מיט זעלבסט־צופרידנקייט:

— אָט איז דאָס... דאָ האָט איר דאָס...

אין בוזים, אונטערן העמדל, ליגט ביי אים אָנגעפּאַקט אַ היפש ביסל עפּל מיט באַרן.

ד.

מיט די וואַנדערנדיקע כלי־זמר.

אין דערפרי קומט אין דאָרף אַ טרופּע וואַנדערנדיקע כלי־זמר — אַן אַלטער סערב, אַ יונגע סערבין און אַ מאַלפּע. באַלד קלייבט זיך אַרום זיי צונויף אַ המון פון דאָרפי־

שע קונדסים, וואָס טרעט שוין מער ניט אָפּ פון זיי און שלעפּט זיך זיי נאָך פון איין הויז צום אַנדערן.

אַז מישקע קומט צו לויפן, טרעפט ער שוין סיאָמקען און מאַרוסיען אין גאַס. זיי זיינען פריִער געקומען. די סערבן גייען פאַמעלעך פון שטוב צו שטוב, שפּילן אומעטום און מאַכן פאָרשטעלונגען מיט דער מאַלפּע.

ער איז אַ דאַרער און איינגעהויקערטער אַלטער מאַן מיט שאַרפע פּלייצעס און אַ פינסטער, קרענקלעך פּנים. אין די הענט האַלט ער אַ העל-שיינענדיקע מעשענע טאַץ, וואָס איז באַהאָנגען מיט אַ סך קליינע גלעקעלעך. אַז זיי שטעלן זיך וווּ אָפּ, פויקט ער אין דער טאַץ, און די גלעקלעך קלינגען געשווינט און איילנדיק, אַזוי ווי זיי וואָלטן זיך געיאָגט איינס נאָך דאָס אַנדערע. זיין מיטגייערן איז שלאַנק און גראַציעז, מיט געהאָרכזאַמע באַוועגונגען, דאָס פּנים ריין און מיידלש-קיילעכדיק, באַווייט מיט אַ מין שטילן טרויער. זי שפּילט אויף אַ האַרפע — אַ לאַנגע, דריי-עקיקע האַרפע, וואָס דערלאַנגט איר כמעט ביזן קין, ווען זי שטעלט זי אַוועק אויף דער ערד. זי קלייבט איבער די סטרונעס מיט אירע לאַנגע, דינע פינגער און זינגט מיט אַ שוואַכן, אָנגענעמען קול עפּעס אַ פרעמד, אומפאַרשטענדלעך לידל. די אומבאַקאַנטע ווערטער ציִען זיך פאַמעלעך און מעלאָדיש, רינען אַריין איינע אין די אַנדערע און ווערן ווי איין וואָרט — אַזוי ווי אַ וועקסן ליכטל, וואָס וויל זיך ניט איבעררייסן און ציט זיך אויס אין אַ לאַנג, דין-דין פעדימל...

פון איטלעכע הייזער טראָגט מען זיי אַרויס אַ לאַבן ברויט, פון אַנדערע אַ האַלבע קאָפּיקע, פון דריטע טרייבט מען זיי אַוועק מיט הינט און מיט שטעקנס. אַז זיי קומען צו אַ חשובערן הויז, וווּ מ'קאָן זיך ריכטן אויף אַ בעסערן לוין, לאָזן זיי אין

גאַנג אויך די מאַלפּע. דער סערבּ נעמט זי אַרויס פון הינ־טערן בוזים, ווו זי ליגט ביי אים פאַרשטעקט די גאַנצע צייט, און האַלט זי פּאַר אַן עק פון אַ דין, שטאָלן קייטל, צו וועלכן זי איז צוגעקייטלט. די מאַלפּע איז בראָנז־שוואַרץ, זייער קליין און רירעוודיק. זי האָט אויף זיך אַ העל־פּאַרביק, שאָרכנדיק קליידל, דער אויבערשטער טייל פון איר קערפּער איז נאַקעט, דאָס פּנימל איז קליין, מאָגער און ערנסט. עס ליגט אויף אים אויסגעגאָסן עפּעס אַ צער און געדריקטקייט, וואָס גיט אים צו אַ מאָדנעם אויסדרוק פון מענטשלעכקייט. די מאַלפּע נעמט אַן אויסגעבויגן, האַלב־קיילעכדיקן שטעקל און לייגט עס אַרויף צו זיך אויף די פּלייצעס — דאָס שטעלט זי פאָר, ווי אַ מיידל גייט נאָך וואַסער. די סערבּין זינגט:

— נאָך וואַסער בין איך מיר געגאַנגען...
און די מאַלפּע טאַנצט.

אַזוי רוקט זיך די פּראָצעסיע — די סערבּין מיטן המון קינדער, וואָס שטייען פון זיי ניט אָפּ אויף אַ שפּאַן — איבּערן גאַנצן דאָרף. אויפן צווייטן עק דאָרף שטעלן זיי זיך אָפּ ביי אַ גרויס, טונקל־גרין, צוויי־גאָרנדיק הויז, וואָס זעט אויס, ווי אַ פּריצישע וווינונג.

דאָס איז קולטיגינס הויז. מיט אומזיכערע טריט גייען אַריין די כּלי־זמר אינעם ברייטן, מיט אַ צוים פון שטעכעדיקע ברעטער אַרומגעצוימטן הויף, וואָס ליגט הינטער דער שטוב. אפשר וועט זיי דאָ שפּילן דאָס גליק, וואָס האַלט זיי היינט אין איין נאַרן. באַלד פליט אַרויס פון עפּעס אַ ווייטן ווינקל, ווו ער איז געלעגן און געגענעצט אויף די פליגן, אַ גרויער, אָפּגעקראָכענער, מאָגערער הונט. ער פרייט זיך, וואָס ס'האָט זיך געפונען פאַר אים אַ שטיקל אַרבעט. ער שפּרינגט

אַרום די אַריינגעקומענע און בילט אויף זיי מיט אַ אויסער־געוויינטלעכער באַגייסטערונג. אַדרבא, זאָל דער בעל־הבית זען, אַז ער קומט אויך אויף עפּעס צונוץ!

פּלוצלונג גיט אַ סקריפּע די טיר. פון הינטערן שוועל קוקט אַרויס דער אַלטער קולטיגין. זיין פּנים איז שווייסיק און אויפגעלאָפן פון פאַרשלאָפנקייט, ער קוקט בייז אויף די אומגעבעטענע געסט, וואָס זיינען געקומען שטערן זיין מנוחה.

— וואָס שלעפּט איר זיך דאָ אַרום? — שרייט ער הייזעריק. — ווער האָט אייך דערלויבט צו פּיקן אונטער די פענסטער? פּעסער האָט איר? האַ?

די כּלי־זמר בלייבן שטיל. דער אַלטער סערב נעמט די מאַלפּע צוריק אין בוזים אַריין. דאָס מיידל הויבט אויף אירע אומעטיקע אויגן אויף קולטיגינען. זי קוקט אויף אים מיט שרעק. ער שטייט אין טיר אין איינע וועש, דיק, פאַרגאָסן מיט פעטס, דאָס פּנים זיינס איז צעקראָכן און אויפגעשוואָלן און באַדעקט מיט אַ געלבלעך־ראָזיקער רויטקייט. ער אָטעמט קורץ, שווער און הילכיק און קוקט אויף דער טרופּע מיט ברייטע, שטייענדיקע, בייזע אויגן. דאָס מיידל קערט זיך אָפּ פון אים מיט אַ מינע פון עקל, פּחד און אונטערטעניקייט, זי זאָגט שטיל:

— לאָמיר גיין, זיידע.

און זיי גייען אַוועק.

מישקע און סיאָמקע האָבן באַגלייט די וואַנדערנדיקע טרופּע אפשר גאַנצע צוויי ווערסט.

צום סוף האָט דער אַלטער סערב דערפילט סיאָמקעס בקשה — באַוויזן זיי נאָכאַמאָל די מאַלפּע. דאָס מיידל האָט אַ גלעט געטאָן מישקען איבערן קאָפּ און געהייסן זיי גיין אַהיים. אַצינד שפּאַנען זיי פאַמעלעך, — זיי האָבן ניט וואָס

צו איילן זיך. זיי קערן זיך אום אין דאָרף צופרידענע.

ה.

באַגעגעניש מיט אַנטיפּקאַ דעם פּאַסטוך.

פון דאָרף גייט אָן זיי אַנטקעגן אַנטיפּקאַ דער פּאַסטוך, סיאָמקעס שונא. דאָס איז אַ שייגעץ פון אַ יאָר פופצען. קליינוואוקסיק, בייז און געזונט, מיט אַ טעמפּ פּנים און אַ קאָפּ, וואָס איז קיילעכדיק און שווערלעך, ווי אַ קעסל.

— אַנטיפּקאַ, וואָס מאַכן דיינע גענז? — שרייט סיאָמקע פון דערווייטנס.

דער שייגעץ פילט טיף די באַליידיקונג. דאָס האָט ער פאַר־אַ־יאָרן געפיטערט גענז, היי־יאָר פיטערט ער שוין בהמות, ווי אַ גרויסער. ער שטעלט זיך אָפּ און שפּייט אויס מיט פאַראַכטונג.

— טפּוי אויף דיין קאָפּ... זשיד־פּאַרך!

— טשעפּע אים ניט, — זאָגט מישקע — ער וועט אונז געבן קלעפּ.

— זאָל ער נאָר פּרוּוון!

— שנויצן־פּרעסערס! — זאָגט דער פּאַסטוך און גייט זיי אַנטקעגן.

— כאַם!... ליימענער גולם!... אַ קאָפּ, ווי אַ טאָפּ!...

— וואָס?

— דאָס האָט ער פיינט, ווי טויט, — זאָגט סיאָמקע צו מישקען און שרייט נאָכאַמאָל: — אַ קאָפּ, ווי אַ טאָ־אָפּ!

אַנטיפּקאַ גיט זיך אַ לאָז צו אים.

— אַנטלויף! אַנטלויף! — שרייט מישקע און וואַרפט זיך אין דער זייט.

סיאָמקע ענטפערט נישט. ער שטייט אויף זיין אָרט, אָן באַוועגונג, אַ בלייכער, און קוקט מיט פייערדיקע אויגן אויפן שונא. מישקע שטעלט זיך אָפּ און מאַכט אַ טריט צוריק. אַנטיפּקאַ לויפט שוין פאַמעלעכער, סיאָמקעס פעסטקייט מאַכט אויף אים אַן איינדרוק. פונדעסטוועגן פליט ער אָן אויפן יינגל און גיט אים אַ שטאַרקן שטויס.

— וועסט רעדן? — שרייט ער, — אַ־נו, זאָג נאָך אַ מאָל!

— וואָס שטויסטו זיך!

— זאָג, אָקאָרשט, זשיד־פאַרך!

— נעם צו די הענט... שטויס זיך ניט!

זיי שטייען איינער קעגן דעם אַנדערן, ווי צוויי בייזע בעק. סיאָמקע, וועלכער איז אָפּגעפלויגן פונם ערשטן שטויס אויף צוויי שפּאַן צוריק, שטייט אויפן נייעם אָרט אַזוי פעסט, ווי אויף דעם פריערדיקן. אַנטיפּקאַ ווייסט ניט וואָס צו טאָן.

— זע, אַ צווייטן מאָל וועל איך דיך ממיתן פאַר די ווער־טער, — וואָרנט ער, אַוועקגייענדיק.

— איך האָב דיך אין דר'ערד, — רופט זיך אָפּ סיאָמקע, ווען דער שייגעץ האָט זיך שוין דערווייטערט אויף אַ צען טריט.

אַנטיפּקאַ גיט אַ קער דעם קאָפּ, גיט אַ שפּיי און גייט ווייטער מיט זיין וועג.

— זעסט, מישקע, — זאָגט סיאָמקע מיט גאווה, — מ'דאַרף קיינמאָל ניט אַנטלויפן. איין מאָל וועסטו אַנטלויפן, און דאָס צווייטע מאָל וועט ער דיך שוין ערגעץ־ווו פּאַקן און גוט אָנברעכן די ביינער. און צו מיר וועט ער שוין מער ניט צושטיין. ער זעט, אַז איך האָב פאַר אים קיין מורא ניט.

מישקע קוקט מיט אַכטונק און קנאה אויף זיין חבר. ער וואָלט אויך געוואָלט זיין אַזוי, ווי סיאָמקע, אָבער ווי דערגרייכט מען דאָס?

— קום צו מיר, — זאָגט סיאָמקע.

זיי פאַרקוקן זיך אינם הינטערשטן טייל פון סיאָמקעס הויף. דאָ לייגן זיי זיך אינם געדיכטן גראָז, אונטערן פלויט, דער פלויט איז אַ נידעריקער, צונויפגעשלאָגן פון גרויע, פארשטויבטע ברעטער.

ביי אַ האַלבער שעה ליגן זיי און רוען. דערנאָך קריכן זיי אַרויף אויפן בערגל, וואָס הויבט זיך אין הויף ניט ווייט פונם פלויט. פון דאַנען זעט מען ווייט אין פעלד. ס׳איז פוסט צום, נאָר אַ ווינטעלע בלאָזט און שאָקלט דאָס הויכע גראָז.

— שוין צייט צו שניידן, — זאָגט מישקע.

באַלד באַמערקן זיי אַנטיפּקאַן דעם פאַסטוך, מיט זיינע בהמות. ער איז גאָר ניט ווייט פון זייער פלויט, נאָר אַ ביסל אָן אַ זייט. זיי הויבן זיך אָן רייצן מיט אים. אַנטיפּקאַ ענט־פערט זיי מיט אַ האָגל פון זידלעריי און שטיינער. זיי לאַכן פון אים. דאָ, הינטערן פלויט, ביי זיך אין דער היים, האָבן זיי פאַר אים גאָר קיין מורא ניט. זיי בויגן זיך איין, און די שטיינער, וואָס ער שליידערט, פליִען אַריבער, ניט אָנרירנ־דיק עמעצן פון זיי, קיין איין שטיין טרעפט זיי ניט! זיי וואַרפן אים שטיינער צוריק, און לאַכן, ווען ער שפּרינגט אָפּ, אום אויסצומיידן אַ קלאַפּ. ער האָט ניט קיין פלויט, וואָס זאָל אים באַשיצן!...

ו.

צו די בינשטאקן.

דער פרימאָרגן איז אַ ליכטיקער, ריינער זומער־פרי־מאָרגן. אויפן העל־בלויען הימל זעט זיך קיין איין וואָלקנדל ניט. די לופט איז פריש. ס׳איז גרינג און פריילעך צו אָטע־

מען. מישקע כאַפּט זיך אויף גאַנץ פרי, עס ליגט זיך אים ניט אין בעט, ער האָט היינט אַזוי פיל וואָס צו טאָן! דער פעטער יעקב האָט אים נעכטן אָנגעזאָגט, ער זאָל קומען — ער נעמט אַרויס היינט דעם האָניק פון זיינע בינשטאָקן.

מישקע לויפט טאַנצנדיק. אָט איז סיאָמקעס הויף. מישקע גיט אַ לייכטן פייף, קומט סיאָמקע אַרויס פון שטוב.

— קום, סיאָמקע! דער פעטער יעקב נעמט היינט אַרויס דעם האָניק פון די בינשטאָקן. ער האָט מיר אַליין געזאָגט, איך זאָל קומען.

— גוט, איך גיי.

און אָט זיינען זיי שוין ביים פעטער יעקב.

— שוין געקומען, קונדסים? — באַגעגנט זיי דער פעטער יעקב מיט אַ פריילעכן שמייכל.

דער פעטער יעקב בינדט זיך אַרום, בעת מעשה, דעם קאָפּ מיט אַ טיכל. די ייִנגלעך גיט ער אויך צו טיכלעך און שמאַטעס אויף אַרומצוּוויקלען די הענט. צוליב זיך האָט ער הענטשקעס. אָבער ער טוט זיי ניט אָן — זיי זיינען ביי אים פאַרשטעקט הינטערן גאַרטל. די בינען, זאָגט ער, קענען אים און טשעפּען אים ניט.

דער פעטער יעקב צינדט אָן אַ האַלב צעקוועטשטן, בלעכערנעם לעמפּל אָן אַ גלעזל. דאָס לעמפּל ברענט מיט אַ שוואַך פייערל, נאָר דערפאַר וואַרפט עס אַרויס גאַנצע היפנס שוואַרצן, געדיכטן רויך.

— מ'דאַרף נאָר ניט שרעקן זיך, מ'דאַרף זיין רויִק, — זאָגט אָן דער פעטער יעקב, — אַ'ניט ווערן זיי אויך צעשראָקן... פאַר שרעק בייסן זיי זיך... און אַזוי זיינען זיי גוטע... איר מיינט, אַז אַ בין האָט קיין שכל ניט? אָהאָ, נאָך אַ מין שכל! גלאַט אַזוי וועט זי זיך אויף קיינעם ניט

דאַרפן. זי ווייס, ווען מ'דאַרף בייסן און ווען מ'דאַרף ניט.
אַ פרעמדער זאָל קומען, אַ גנב, למשל, אָדער אַ חיה, אַוואָסערע ס'איז — וועלן זיי מעגן דאַנקען גאָט, אַז זיי וועלן אַוועקגיין גאַנצע... און דעם בעל־הבית ווייסן זיי! וויפיל זיי דאַרפן האָניק צוליבן ווינטער, לאָז איך זיי איבער, און נעמען נעם איך דאָס רעשט, וואָס איז סיי־ווי־סיי ניט נויטיק. נו, פאַר דער טרחה, וואָס איך גיי אַרום אַרום זיי, קומט דאָך מיר עפּעס, — דער פעטער יעקב שמייכלט גוטמוטיק. — איצטער וועלן מיר זיי שיקן שפּאַצירן. זאָלן זיי גיין אַ ביסל דורכלופטערן זיך.

אין אַ ווינקל פון קליין גערטנדל שטייען די בינשטאָקן — פינף דיקע, גלאַט־אַרומגעהובלטע, פון אינעווייניק אויסגעהוילטע קלעצער. די מיילער פון די בינשטאָקן זיינען פאַררוקט מיט דינע, אַקוראַט־צוגעפּאַסטע ברעטלעך. אין די ברעטלעך זיינען דורכגעמאַכט קליינע שפּעלטעלעך — די געווינלעכע גענג פון די בינען. אַרום די קלעצער קאָכט אַן אומויפהערלעך זשומען. קליינע, שוואַרצע, הודזשענדיקע קייקעלעך דרייען זיך אין לופטן, אַרום די קווייטן און עפּלביימער פונם גערטנדל, אַרום די בינשטאָקן, קריכן אַריין כסדר אין די קלעצער דורך די שפּעלטעלעך און פליִען פון דאָרטן צוריק אַרויס.

דער פעטער יעקב נעמט אַוועק דאָס ברעטל פון איינעם פון די בינשטאָקן. עס דעקט זיך אויף אַ גרויסע, שוואַרצע עפענונג. פון אינעווייניק גיבן זיך אַ שיט אַרויס אַ סך שוואַרצע, זשומענדיקע, בייזע באַשעפענישן. עס דאַכט זיך, אַז עפּעס אַ משונהדיקע, שטראָמיקע, שוואַרצע חיה פּויזעט אַרויס פון דעם אויסגעהוילטן קלאָץ און ציט זיך אַרויף... דער פעטער יעקב בורטשעט, רעדט זיי איין און בייזערט זיך אויף זיי:

— נו, נו, טייערינקע, רוקט זיך... קריכט אַרויס...

גייט, לופטערט זיך דורך... קיינער וועט איך ניט טאָן קיין שלעכטס... נו, שוין!... גיכער!... כ'קאָן דאָ ניט שטיין אַרום אייך אַ גאַנצן טאָג!

זיי קלייבן זיך געדיכט אַרום דעם בעל־הבית. זיי ווילן פאַרטיידיקן זייער היים — מעג דער שונא זיין ווער ער וויל! זייער מחנה ווערט תמיד גרעסער, דאָס הודזשען — דראָענ־דיקער. נאָר ס'איז שווער עפּעס צו טאָן. די פעל פונם פיינט איז אַ האַרטע — קוים וואָס מ'קאָן זי דורכשטעכן, און פון זיין לעמפּל שלאָגט אַזאַ געדיכטער און עקלהאַפטער רויך, אַז דער קאָפּ הויבט זיך אָן צו דרייען, און ס'ווערט ניט גוט. די בינען קאָנען ניט אַריבערטראָגן דעם רויך, זיי פליִען אָפּ פונם פעטער יעקב, אָפּגעשוואַכטע, פאַרחלשטע. נאָר באַלד ווי זיי מונטערן זיך אָפּ אַ ביסל, לאָזן זיי זיך צוריק צו אים; עס קומען אויך אָן נייע פונם בינשטאָק, ראַנגלען זיך, און דרייען זיך ווי שכורע. און אַזוי שטייט ער אַ צייט אין מיטן פון אַ טאַנצנדיקן, שוואַרצן געמיש פון רויך און בינען. נאָר ביסלעכווייז ווערט אַרום אים ליכטיקער און גערוימער. דער רויך איז שטאַרקער...

די יינגלעך זיינען אומרויִק. זיי וויקלען זיך בעסער אין די טיכלעך, טרייסלען מיט די קעפּ, מאַכן מיט די הענט, טרייבנדיק פון זיך די בינען.

— דרייט זיך ניט! בלייבט רויִק! אַז איר שרעקט זיך — וועלן זיי זיך בייסן... מיכעלע, קום אַהער! האַלט דאָס לעמפּל!

מישקע נעמט דאָס לעמפּל אין איין האַנט און מיט דער אַנדערער וויקלט ער שטייפער דאָס טיכל אַרום דעם פּנים. ער פאָכט אַרום מיטן לעמפּל, און דער פעטער יעקב לייגט אָן דעם האָניק אין אַ טאָפּ.

אין דעם בינשטאָק זיינען נאָך אַלץ פאַראַן בינען. עט־לעכע בינען פאַלן אַריין אין טאָפּ צוזאַמען מיטן האָניק. דער פעטער יעקב נעמט זיי פאָרזיכטיק אַרויס. זיי פּויזען אומבאַ־האָלפן איבער זיינע גראָבע, קלאָציקע פינגער. ער ברענגט צו די האַנט צו דער עפענונג פונם בינשטאָק, און זיי שלעפּן זיך לאַנגזאַם צו זיך אין נעסט אַריין.

נאָך דעם ווי מען איז פאַרטיק מיט אַלע בינשטאָקן, פאַרקלייבן זיך די יינגלעך אין אַ שאָטן, אונטער אַן אַלטן באַרנבוים, וואָס שטייט אין הויף נעבן דעם פעטער יעקבס הויז, און עסן ברויט מיט פרישן האָניק.

די זון איז שוין הויך. דער טאָג איז אַ הייכער. אונטערן בוים, אין שאָטן, איז גוט צו ליגן.

די יינגלעך הויבט אָן צו שלעפערן.

פאַרלאַג „קולטור-ליגע“ וואַרשע.

שול-ביבליאָטעק

ערשטע סעריע

אָריגינעלע ווערק:

1. מענדעלי מו"ס . . דאָס קעלבל.
2. שלום עליכם . . דאָס מעסערל.
3. י. ל. פרץ . . . קינדער-לידער.
4. ש. פרוג . . . . דאָס שטייסל.
5. מ. ז. פייערבערג . בײנאַכט.
6. ח. נ. ביאַליק . . נח און מאַרינקע.
7. ש. אַש . . . . יאָסעלע.
8. אַ. רייזין . . . די פאַבריק, דער בוים.
9. מ. סטאַווסקי . . לבן הארמי.
10. א. ראובני . . . קינדער.

צווייטע סעריע

איבערזעצונגען.

פרייז **85** מארק

צענטראלער ביכער-לאגער

„קולטור-ליגע".

ווארשע, לעשנא 52, וו. 3.

